

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
11/01002-4	
DATO 28 SEPT. 2011	
AN	EKSP.

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

Vår referanse: 11/01521-2
Arkivkode: 072
Saksbehandler: Einar Ekern
Deres referanse:
Dato: 27.09.2011

Innspill fra KS til OED på forslag til direktiv om energieffektivitet som erstatter direktiv 2004/8/EC og 2006/32/EC.

Det vises til brev fra Olje- og energidepartementet, datert 22. august 2011, hvor OED anmoder interessenter å komme med synspunkter på forslaget til direktiv om energieffektivitet fra Kommisjonen. KS ønsker å fremme følgende synspunkter:

Formålet med direktivforslaget og rollen til lokale og regionale myndigheter

Artikkel 1:

Forslag fra Kommisjonen:

Direktivforslag med formål å skape en felles ramme for å fremme energieffektivitet i Europa og å nå målet om 20 % energibesparelse innen 2020.

KS er positive til og ser nødvendigheten av den økte satsningen fra EU på energieffektivisering. Energieffektivisering er et viktig og rimelig tiltak innen klima- og energipolitikken. Kommunesektoren spiller en viktig rolle for å nå målene som er satt for energibesparelse, både gjennom egne tiltak og som pådriver for endring i innbyggernes atferd.

KS er derfor positive til et fornyet direktiv på området som anerkjenner rollen til kommunesektoren kan spille i å nå målene som settes.

Nasjonale mål for energieffektivitet

Artikkel 3:

Forslag fra Kommisjonen:

Nasjonaltatene skal sette et mål for energieffektivitet uttrykt som et absolutt tall for primærenergiforbruket i 2020. Kommisjonen vil evaluere innen 30. juni 2014, hvorvidt målet om 20 % energibesparelse kan oppnås.

KS ønsker et krav til nasjonalstatene om å tallfeste mål for energieffektivitet velkomment. Et slikt mål kan bidra til klarhet og synlighet både for politikere og innbyggere. Kommunesektoren vil spille en viktig rolle for å nå et slikt mål. Det er derfor viktig for KS at strategien som legges for å nå et slikt mål er fleksibel nok til å ta høyde for lokale forhold og behov, og at kommunesektoren i tilstrekkelig grad

involveres i beslutningsprosessen når nytt regelverk og handlingsplan skal vedtas i denne sammenhengen.

Krav til renovering av offentlige bygninger

Artikkel 4:

Forslag fra Kommissjonen:

Nasjonalstatene skal sikre at 3 % av det samlede gulvarealet som eies av offentlige myndigheter skal renoveres hvert år fra 1. januar 2014, slik at de oppfyller minstekravet til energiytelse i artikkel 4 i direktiv 2010/31/EU (Bygningsenergidirektivet). De 3 % skal beregnes av det samlede gulvarealet av bygninger med et samlet netto gulvareal på mer enn 250 m², som eies av offentlige organer og som den 1. januar det gjeldende år ikke overholder de nasjonale minstekrav til energiytelse.

Blant annet skal nasjonalstaten oppfordre offentlige organer til 1) å vedta en energieffektiviseringsplan med konkrete mål for energibesparelse, enten som en selvstendig plan eller som del av en klima- og energiplan, og 2) etablere et energiledelsessystem som del av gjennomføringen av planen.

KS er enig i behovet for å bedre energieffektiviteten til offentlige bygg. Samarbeidet mellom KS og Enova er et eksempel på samarbeid mellom forvaltningsnivåene med dette formålet. Det er ikke tallfestet noe konkret mål for raten på renovering nasjonalt innenfor dette samarbeidet. KS er svært skeptiske til at et slikt mål fastsettes i et EU-direktiv av flere årsaker.

1. Det ligger i nærhetsprinsippet fastsatt i Lisboa-traktaten at lokalt selvstyre skal respekteres, og at det således må være fleksibilitet i ordninger som angår hvordan kommuner og fylkeskommuner skal forvalte sine egne bygninger.
2. Målet på 3 % ambisiøst, og kommunesektoren stiller spørsmål ved hvorvidt et slikt mål er mulig å oppnå. En årlig rate for renovering på 3 % vil være svært kostbart og ikke mulig med dagens finansielle rammer og ordninger. Direktivforslaget gjør ikke rede for hvordan kostnadene ved implementeringen av direktivet skal dekkes opp, foruten en oppfordring til nasjonalstatene om å legge til rette for informasjon og finansielle instrumenter.

KS stiller også spørsmål ved valget av en årlig renoveringsrate snarere enn et mål over en lengre periode som gir bedre fleksibilitet til å tilpasse tiltak etter lokale forhold.

3. Kravet om renovering ivaretar ikke behovet for fleksibilitet. For det første er det ulikt behov og mulighet blant norske kommuner og fylkeskommuner for renovering av offentlige bygg. Mens enkelte vil kunne oppfylle målet, vil andre ikke kunne gjøre det. Et allmenngyldig krav kan derfor virke mot sin hensikt ved at det ikke er den mest kost-effektive løsningen. For det andre, er en beregningen ut ifra gulvareal ikke den mest effektive beregningsmetoden, da renovering er mest effektiv om det gjøres bygg for bygg og ikke rom for rom. For det tredje er ikke renovering den eneste måten å gjøre bygg mer energieffektive. Vedlikehold, holdningsendringer og andre tiltak kan også bidra til mer energieffektive bygg.

KS mener derfor at det bør ses på alternative fremgangsmåter som likevel ivaretar behovet for energibesparelse. KS mener at dette gjøres best i et samarbeid mellom forvaltningsnivåene nasjonalt. For eksempel kan dette gjøres ved at direktivet setter krav til nasjonalstatene om å tallfeste et mål

for energibesparelse i offentlige bygg som skal oppnås innen 2020. Nasjonalstatene får i oppgave gjennom samarbeid med lokale og regionale myndigheter å finne de beste løsningene for å oppfylle kravet nasjonalt gjennom både renovering og andre tiltak for å oppfylle målet. En slik ordning vil bedre ivareta nasjonale, regionale og lokale forutsetninger og behov, og være fleksibel nok til at nasjonale og mer kostnadseffektive ordninger kan benyttes for å oppnå målet ved direktivet.

Energieffektivisering gjennom offentlige anskaffelser

Artikkel 5 og vedlegg III

Forslag fra Kommisjonen:

Nasjonalstatene skal påse at offentlige myndigheter kun kjøper produkter, tjenester og bygninger som oppfyller høye krav til energieffektivitet. Kravene er redegjort for i vedlegg III

Forslaget i direktivet om at offentlige myndigheter kun skal kjøpe produkter, tjenester og bygninger med høy energieffektiv yteevne føyer seg inn i rekken av initiativ fra EU for å ivareta politiske hensyn ved bruk av anskaffelser. KS er imot at slike hensyn gjøres obligatoriske for offentlige myndigheter i innkjøpsreglementet. KS understreker at anskaffelsesregelverkets hovedformål er effektiv ressursutnyttelse. Regelverket må utarbeides slik at dette kan ivaretas. I det ligger blant annet at oppdragsgiver selv må kunne bestemme hvilke krav som skal stilles i hver enkelt konkurranse. Hvorvidt en offentlig myndighet skal ta inn hensyn til energieffektivitet i offentlige kontrakter må være opp til myndigheten selv. Kravet i direktivet må derfor være basert på frivillighet.

Utgangspunktet er at føringen for hvilke krav som skal kunne stilles i forbindelse med offentlige innkjøp må være fundert i forretningsmessige og økonomiske hensyn. Krav som ikke relaterer seg til dette vil etter KS sitt syn være i strid med regelverkets hovedformål.

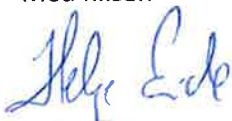
Bruk av anskaffelser til ivaretagelse av gode formål som energieffektivitet vil, etter KS' vurdering, medføre en vanskeligere håndtering av innkjøp både rettslig og administrativt. Bruk av slike krav vil også gi muligheter for å spisse en konkurranse inn mot en foretrukken leverandør og således undergrave regelverkets formål om konkurranse på like vilkår.

KS stiller også spørsmål ved den praktiske gjennomføringen av et slikt krav med tanke på overvåkning og kontroll av at tilbyder overholder direktivets reguleringer.

Videre påpeker KS at offentlige myndigheter må ivareta andre hensyn, som geografiske, sosial- og sikkerhetsmessige hensyn, når de leier et bygg. Et generelt krav om leie av bygg med høyenergieffektiv yteevne kan sette en effektiv stopper for andre viktige lokale hensyn.

KS anbefaler derfor at slike krav ikke gjøres obligatoriske, men at det legges til rette for informasjon og veiledning hvordan hensyn til energieffektivitet kan tas inn i offentlige anskaffelser. Med klare retningslinjer for hvordan slike krav kan stilles i ulike faser i anskaffelsesprosessen vil antakelig flere på frivillig basis benytte slike krav når det er formålstjenlig i det konkrete kjøpet.

Med hilsen

Helge Eide

Områdedirektør for interessepolitikk